

5 juli 2013, Den Haag

In 1985 vroeg mijn vader K.L. Poll zich af wat in de toenmalige crisis 'het streven wordt binnen de cultuur'. Dat vroeg Huizinga zich in de jaren dertig af en kunnen we ons ten tijde van de huidige crisis ook weer afvragen.

Niet het profijtbeginsel moet daarbij voorop staan, zei hij, onder verwijzing naar het individuele consumptieve bestaan, maar het kwaliteitsbeginsel, het streven naar het kwaliteitsbeginsel van het gemeenschappelijk bestaan. En wie de kwaliteit van de samenleving wil verbeteren, zei hij, moet daar zelf wat voor over hebben. Dat betekent niet dat de individu verder teruggedrongen moet worden naar de privé sector van het eigenbelang, maar dat de individu in staat gesteld moet worden door te dringen in de publieke sector van het algemene belang: anders blijven de burgers tot knusheid gedoemd, zo zei hij. En zie, nu bijna dertig jaar later staan wij hier dank zij uw inzet, een privaat initiatief van de Stichting Archipel Poëzie, in de publieke ruimte. En dat is zeker geen knusheid te noemen, nee want zoals K.L. Poll ooit dichtte, weliswaar over de vrede, maar laten we dat vervangen door de private kunst in het publieke domein

*Het is een dag van groot belang
Hier bij Verdun en in Anjou,
In Arnhem en bij Haamstede.*

*De harde stemmen en de vaandels,
de paarden, de kanonnen,
de tanks, de generaals.
Het is een dag van groot belang.*

*Wie wint duurt voort, verovert zich
een stad in de geschiedenis.
De vrede scharrelt rond en weet van niets.*

*Ja, het is vandaag, nog steeds
een dag van groot belang,
Hier bij Verdun en in Anjou,
in Arnhem en bij Haamstede.*

Nee het gaat vandaag niet over het gedicht van K.L. Poll, het gaat over de kunst die scharrelt in het publieke domein. Dat vieren we vandaag.

Voor mijn vader was de vraag over wat ons streven wordt binnen de cultuur een opmaat naar een vereniging voor Onderwijs, Kunst en Wetenschap. De vereniging richtte zich zonder bemoeienis van de overheid en subsidies op vernieuwing en uitbreiding van het kunstbeleid van de overheid, maar ook op verdediging van het bestaande, een vereniging van cultuurbehoud. Het behoud van de muziekscholen, van de bibliotheek van de regionale theaters of orkesten. De vereniging bestaat niet meer, maar er zullen in deze tijden van cultuurafbraak ongetwijfeld nieuwe initiatieven ontstaan om het gemak waarmee begrotingsposten in de culturele sector geschrapt worden, aan de kaak te stellen en te beoordelen op hun merites voor de kwaliteit van het publieke domein. Laten we onze verantwoordelijkheid blijven nemen, zoals u vandaag toont, en met private initiatieven de kwaliteit van ons gemeenschappelijk bestaan in stand houden en verbeteren.

Maar meer dan een actievoerder of oprichter van instituties was mijn vader een dichter. Een dichter die in dialoog ging met de natuur, in gesprek ging met de natuur, op zoek ging naar de wil van de natuur en tegelijkertijd zocht naar de eigen wil in de natuur. Prachtig is nog altijd het spel tussen wingerd en wind

*In geen geval klimt wingerd boven muren uit
dat laat de lucht niet toe.*

*Ik kan dat begrijpen,
en toch wanneer ik wingerd was,
zou ik, wanneer de lucht niet keek,
mij langs wat zelf gesponnen ijzerdraad
verheffen, tot grote hoogte.*

*En als er dan als wraak een storm opstak,
een najaarsstorm van allure?*

*Ach, zou ik zeggen, wanneer ik wingerd was,
dat zien wij dan wel weer.
Wij zijn tenslotte familie van elkaar.*

Vandaag onthullen we een gedicht uit 'De wil van de natuur', Zomer XVIII. Op de muur van het huis van notaris Jacques Buiteman en Otto de Jong, hoeders van de spelregels in het publieke én private domein. Wij hebben de notaris immers de bevoegdheid gegeven om de ons bij wet toegekende rechten zeker te stellen, met notariële akten. Het is mooi dat de notaris op zijn beurt respect toont voor de kunst en voor de natuur:

Kunst, Cultuur en Rechtszekerheid, K.L Poll zou instemmend geknikt hebben.